

30.3.2006

סוגיות מיוחדות

במיסוי שוק ההון

עו"ד (רו"ח) אלכס שפירא
אלכס שפירא, משרד עורכי-דין

דואר אלקטרוני: office@capitax.co.il

אתר אינטרנט מיסוי שוק ההון: www.capitax.co.il

פקס: 03-7441304

טלפון: 03-6422111

בושא ראשון:

סקירת התפתחות החקיקה שעניינה במיסוי שוק ההון

סקירת התפתחות החקיקה שעניינה במיסוי שוק ההון

■ תיקון 132 לפקודת מס הכנסה

✓ 4.8.2002 – תיקון 132

✓ 16.12.2002 – תיקון טעויות בתיקון 132

✓ 18.12.2002 – התיקון לתיקון 132

■ תקנות בעקבות תיקון 132

✓ 19.12.2002 – תקנות מס הכנסה (ביטול חיקוקים לענין מס על ריבית ודיבידנד), התשס"ג-2002

✓ 19.12.2002 – תקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים והוראת שעה), התשס"ג-2002

✓ 19.12.2002 – תקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים לענין קופות גמל), התשס"ג-2002

סקירת התפתחות החקיקה שעניינה במיסוי שוק ההון

- תקנות בעקבות תיקון 132 – המשך
 - ✓ 19.12.2002 – תקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית), התשס"ג-2002
 - ✓ 31.12.2002 – תקנות מס הכנסה (ניכוי מתמורה, מתשלום או מרווח הון במכירת נייר ערך או בעסקה עתידית), התשס"ג-2002
 - ✓ 31.12.2002 – תקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, מילווה המדינה או יחידה בקרן נאמנות), תשס"ג-2002
 - ✓ 31.12.2002 – תקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון בעסקה עתידית), תשס"ג-2002

סקירת התפתחות החקיקה שעניינה במיסוי שוק ההון

- תקנות בעקבות תיקון 132 – המשך
 - ✓ 31.12.2003 – צו מס הכנסה (פטור ממס על רווח הון במכירת מניות) (ביטול), התשס"ג-2003
 - ✓ 1.1.2004 – צו מס הכנסה (קביעת בורסה), התשס"ד-2004
- תיקון 142 לפקודת מס הכנסה – 30.12.2004
- תיקון 147 לפקודת מס הכנסה – 10.8.2005
- תקנות בעקבות תיקון 147
 - ✓ סעיף 101א – הסמכה להתקין תקנות + אימוץ התקנות שהותקנו מכוח סעיף 105יד (סעיף 80(ט)(5) לתיקון 147)

סקירת התפתחות החקיקה שעניינה במיסוי שוק ההון

- תקנות בעקבות תיקון 147 – המשך
 - ✓ 29.12.2005 – תקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית) (ביטול), התשס"ו-2005
 - ✓ 29.12.2005 – תקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית, מדיבידנד ומרווחים מסוימים), התשס"ו-2005
 - ✓ 29.12.2005 – תקנות מס הכנסה (ניכוי מתמורה, מתשלום או מרווח הון במכירת נייר ערך או בעסקה עתידית) (תיקון), התשס"ו-2005
 - ✓ 29.12.2005 – צו מס הכנסה (קביעת תמורה ממכירת נייר ערך זר כהכנסה וניכוי במקור מהתמורה) (ביטול), התשס"ו-2005

נושא שני:

שינויים בכללי חיישוב הסכום האינפלציוני

שינויים בכללי חישוב הסכום האינפלציוני

▪ הדין עד ליום 1.1.2006

יחיד וחברה מחוץ לחוק

- ✓ על-פי הוראות חלק ה-3 לפקודת מס הכנסה, המס הוטל על רווח ההון הריאלי (חריג – איגרות-חוב שקליות).
- ✓ העדר התייחסות מפורשת ל"סכום אינפלציוני חייב" (בפועל – הסכום האינפלציוני החייב לא חויב במס).
- ✓ לעניין חישוב הסכום האינפלציוני, המונח "מדד" הוגדר כמדד המחירים לצרכן ובנכס שערפו צמוד למטבע-חוץ או שהוא נקוב במטבע-חוץ – שער המטבע.

שינויים בכללי חישוב הסכום האינפלציוני

■ הדין עד ליום 1.1.2006 – המשך

יחיד וחברה שהם נישום פרק ב

- ✓ על-פי הוראות סעיף 6 לחוק התיאומים, המס הוטל על רווח ההון הריאלי.
- ✓ העדר התייחסות מפורשת ל"סכום אינפלציוני חייב" (בפועל – הסכום האינפלציוני החייב לא חויב במס).
- ✓ לעניין חישוב הסכום האינפלציוני, המונח "מדד" הוגדר כמדד המחירים לצרכן.

שינויים בכללי חישוב הסכום האינפלציוני

- הדין מיום 1.1.2006 ואילך
 - ✓ הוראות חלק ה-3 לפקודת מס הכנסה וסעיף 6 לחוק התיאומים בוטלו במסגרת תיקון 147.
 - ✓ החל מיום 1.1.2006 ואילך, רווח הון ריאלי מחושב ומחויב במס בהתאם להוראות חלק ה-3 לפקודה.
 - ✓ על-פי הוראות חלק ה-3 לפקודה, המס מוטל על רווח ההון הריאלי (חריג – איגרות-חוב שקליות לגבי יחיד).
 - ✓ תיקון הגדרת "מדד" שבסעיף 88 לפקודה.

שינויים בכללי חישוב הסכום האינפלציוני

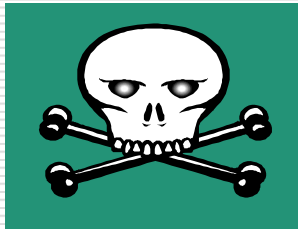
■ הדין מיום 1.1.2006 ואילך – המשך

✓ תיקון הגדרת "מדד" שבסעיף 88 לפקודה – המשך

"מדד" – מדד המחירים לצרכן כפי שפורסם לאחרונה לפני היום בו מדובר מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ולגבי התקופה לפני שנת 1951 – המדד שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת; ואולם מי שבהיותו תושב חוץ רכש נכס במטבע חוץ כדין, רשאי לבקש שיראו את שער המטבע שבו נרכש הנכס כמדד. על אף האמור, לענין נייר ערך בידי יחיד, הנקוב במטבע חוץ או שערכו צמוד למטבע חוץ, יראו את שער המטבע כמדד; [ההדגשה הוספה.]

שינויים בכללי חישוב הסכום האינפלציוני

- הדין מיום 1.1.2006 ואילך – המשך
 - ✓ תיקון הגדרת "מדד" שבסעיף 88 לפקודה – המשך
 - ① הכלל – מדד המחירים לצרכן ("הידוע");
 - ② החריג לכלל – ניירות-ערך שנרכשו במטבע-חוץ כדין על-ידי יחיד/חברה שהיו תושבי-חוץ בעת הרכישה;
 - ③ החריג לחריג – אם מדובר ביחיד (בין אם תושב ישראל ובין אם תושב-חוץ) המוכר ניירות-ערך שערךם נקוב במטבע-חוץ, אזי התיאום יבוצע בב י השינוי בשער המטבע הרלבנטי.
 - ✓ היווצרות סכום אינפלציוני חייב...

נושא שלישי:

שינויים בתחולת פרק ב לחוק התיאומים

שינויים בתחולת הוראות פרק ב לחוק התיאומים

- תיקון הוראות סעיף 27(ג) לחוק התיאומים
"הוראות חוק זה לא יחולו על נישומים כמפורט להלן שלא תבעו בשנת המס ניכוי הוצאות ריבית... :
(1) נישום שאין לו הכנסה מעסק [ושלא היו בידיו בשנת המס ניירות ערך];
(2) חברת מעטים..., החייבת לנהל את פנקסי חשבונותיה לפי תוספת ה'... [ושלא היו בידה בשנת המס ניירות ערך];
(3) יחיד או שותפות שכל שותפיה במשך כל שנת המס הם יחידים...
(4) [חברה שכל בעלי מניותיה במשך כל שנת המס הם יחידים, ואין לה הכנסה מעסק];

שינויים בתחולת הוראות פרק ב לחוק התיאומים

■ חשיבות תחולתן של הוראות פרק ב לחוק התיאומים

- ✓ ביטול סעיף 6 לחוק התיאומים החל ביום 1.1.06
- ✓ אפשרות לחשב "הפסד ריאלי" לפי סעיף 9(ג) לחוק התיאומים ("במכירת נכס קבוע שהוא נייר ערך")
- ✓ שיעור המס המוטל בשנות-המס 2006–2009 על רווחי הון במכירת ניירות-ערך נסחרים

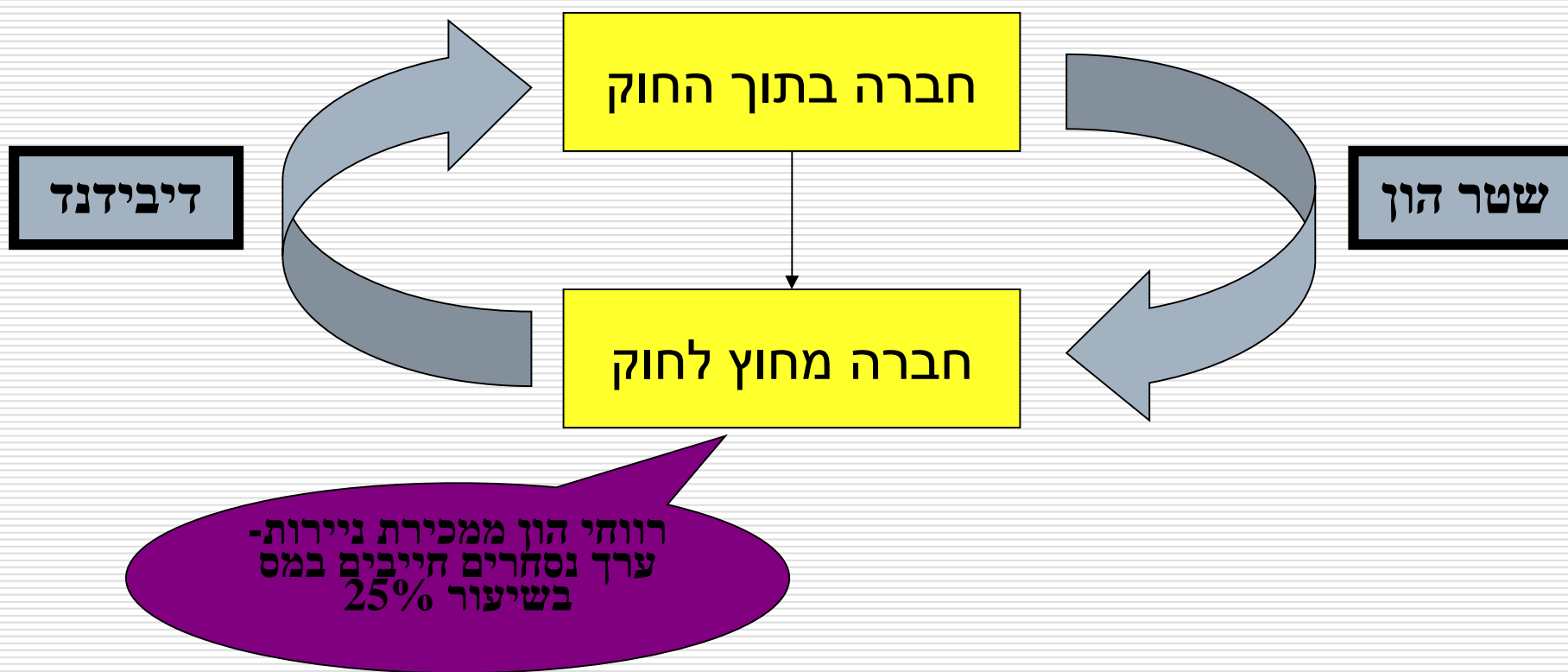
שינויים בתחולת הוראות פרק ב לחוק התיאומים

✓ שיעור המס המוטל בשנות-המס 2006–2009 על רווחי הון במכירת ניירות-ערך נסחרים – המשך

"חבר-בני-אדם יהיה חייב במס על רווח הון ריאלי בשיעור של 25% ואולם רווח הון במכירת נייר ערך כמשמעותו בסעיף 6 לחוק תיאומים בשל אינפלציה, כנוסחו לפני ביטולו בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 147), התשס"ה–2005, למעט רווח הון כאמור שהיה לחבר-בני-אדם שהוראות סעיף 6 לחוק תיאומים בשל אינפלציה או הוראות לפי סעיף 130א לא חלו לגביו לפני פרסומו של אותו תיקון, יחויב במס בשיעור הקבוע בסעיף 126(א)."

[סעיף 91(א) לפקודה – הוראת-שעה]

שינויים בתחולת הוראות פרק ב לחוק התיאומים

נושא רביעי:

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- עד לתיקון 147 ובעקבות תיקון 132, הוראות סעיף 94ב לפקודה חלו במכירת מניות נסחרות בידי יחיד וחברה (שהם נישום מחוץ לחוק) רק אם שיעור המס על רווח ההון הריאלי במכירת המניות היה 25% או יותר.
- במסגרת תיקון 147 תוקנו הוראות סעיף 94ב ונקבע, כי הן תחולנה במכירת מניות נסחרות רק אם מוכר המניה היה – במועד המכירה או ביום כלשהו ב-12 החודשים שקדמו למכירה – "בעל מניות מהותי" בחברה שמניותיה נמכרות.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

■ וכך קובעות אותן הוראות בנוסחן החדש:

"(א) במכירת מניה של חברה **שמניותיה אינן רשומות למסחר בבורסה**, על ידי יחיד, אם יום רכישת המניות הנמכרות היה לפני המועד הקובע [1.1.2003], או על ידי חבר-בני-אדם, יחולו הוראות אלה:

...

(א1) הוראות סעיף קטן (א) יחולו, בשינויים המחויבים, במכירת מניה של חברה **שמניותיה רשומות למסחר בבורסה**, ובלבד שמוכר המניה היה בעל מניות מהותי בחברה שמניותיה נמכרות, במועד המכירה או ביום כלשהו ב-12 החודשים שקדמו למכירה.

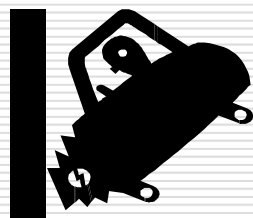
"
...

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- כלומר, הוראות סעיף 94ב לפקודה חלות במכירת מניות נסחרות רק אם מדובר במוכר שהוא אחד משני אלה:
 - 1 **חבר-בני-אדם** הנחשב ל"בעל מניות מהותי" בחברה שמניותיה נמכרות, וזאת במועד המכירה או ביום כלשהו ב-12 החודשים שקדמו למכירה;
 - 2 **יחיד** שרכש את המניות לפני 1.1.2003 ובלבד שהוא נחשב ל"בעל מניות מהותי" בחברה שמניותיה נמכרות, וזאת במועד המכירה או ביום כלשהו ב-12 החודשים שקדמו למכירה.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- ככלל, תחילתן של הוראות סעיף 94ב לפקודה, כנוסחן לאחר תיקון 147, הינו ביום 1.1.06.
- עם זאת, לגבי הוראות סעיף 94ב(א1) לפקודה – שנוספו באותו תיקון 147 ואשר מחילות את הוראות הסעיף גם על מניות נסחרות בידי מוכר שהוא "בעל מניות מהותי" – נקבעה הוראת תחילה מיוחדת, לפיה אלו תחולנה על הרווחים הראויים לחלוקה שנצברו ביום 1.1.06 ואילך.
- 💣 פגיעה בבעלי מניות המחזיקים במניות שנרשמו/תירשמנה למסחר בבורסה לאחר 1.1.2006.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- שילוב סעיף 94 לפקודה עם סעיף 91 לפקודה
 - ✓ סעיף 91(ב1)(א) לפקודה מבהיר כיצד יש להפחית את הרווחים הראויים לחלוקה מרווח ההון הריאלי.
 - ✓ וכך הוא קובע:

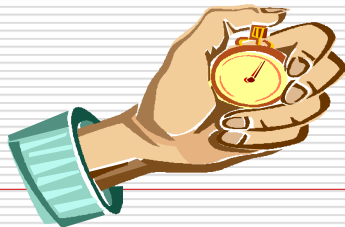
"במכירת נייר ערך שיום רכישתו לפני המועד הקובע [1.1.2003], לענין חישוב רווח ההון הריאלי שעד המועד הקובע ולענין יתרת רווח ההון, יראו את רווח ההון הריאלי כרווח ההון הריאלי לאחר שהופחתו ממנו הרווחים הראויים לחלוקה שחושבו כאמור בסעיף 94ב."

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- שילוב סעיף 94ב לפקודה עם סעיף 91 – המשך
 - ✓ סעיף 91(ב1)(א) לפקודה חל הן במכירת מניות פרטיות והן במכירת מניות נסחרות
 - ✓ לפי הוראות הסעיף, במכירת מניות שיום רכישתן לפני 1.1.2003 ובכפוף לכך שניתן לחשב רווחים ראויים לחלוקה באותה מכירה, בחישוב רווח ההון הריאלי יש תחילה להפחית את הרווחים הראויים לחלוקה מרווח ההון הריאלי ורק לאחר מכן לחלק את רווח ההון הריאלי לשני מרכיבים לפי חלוקה ליניארית בין התקופות שעד 31.12.2002 ולאחריו.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות שינויים בחישוב "הרווחים הראויים לחלוקה"

- שילוב סעיף 94ב לפקודה עם סעיף 91 – המשך
 - ✓ יצוין, כי במסגרת תיקון 147 לפקודה נקבעה הוראת-שעה (שאינה רלבנטית כלל לנושא הרווחים הראויים לחלוקה) לשנות-המס 2006–2009, וזאת באותו סעיף 91(ב1)(א).
 - ✓ כלומר, קיימת סתירה בין הוראת-השעה לבין "הוראת הקבע" שצוינה לעיל, שתוצאתה לכאורה הינה שהוראת הקבע אינה חלה כל עוד הוראות החוק לא תתוקנה.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות מניות שנרכשו לפני רישומן למסחר בבורסה

- הדין עד לתיקון 147
 - תיקון 147
- ✓ הוראות סעיף 101 לפקודה אינן חלות עוד על רישום מניות למסחר בבורסה
- ✓ רישום המניות למסחר בבורסה גורם לאובדן הרווחים הראויים לחלוקה שנצברו עד ליום 31.12.2005.
- ✓ מנגד, לפי נוסחן הנוכחי של הוראות החוק, שיעור המס במכירת המניות הינו 20% (או 25% לגבי בעל מניות מהותי) **ללא ליניאריות**.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות

מניות נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

שנרכשו לפני 1.1.03

- לאור שינוי כללי מיסוי רווח הון במכירת מניות נסחרות, ועל-מנת למנוע מיסוי רטרואקטיבי של רווח ההון שנצבר עד ליום 1.1.2003 נקבע בתיקון 132 חריג, לפיו עלותן של מניות נסחרות שנרכשו לפני 1.1.2003 ואילו היו נמכרות במועד זה היה רווח ההון פטור ממס תיקבע לפי ממוצע עָרפן בתום שלושת ימי המסחר האחרונים שקדמו ליום 1.1.2003 ("המחיר הקובע").
- ואילו יום הרכישה ייקבע ליום 1.1.2003.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות

מניות נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

שנרכשו לפני 1.1.03

■ עם זאת, אם המשקיע יוכיח, כי המחיר ששילם עבור המניות, כשהוא מתואם מיום רכישתן ועד ליום 1.1.2003 ("המחיר המתואם"), גבוה מהמחיר הקובע, תיקבע עלותן של המניות לפי המחיר המתואם (יום הרכישה ייותר 1.1.2003) ותחולנה המגבלות הבאות:

1. אם התמורה נמוכה מהמחיר המתואם (נוצר הפסד הון), יותר בקיזוז חלק מהפסד ההון בסכום שבו עולה המחיר הקובע על התמורה.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות

מניות נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

שנרכשו לפני 1.1.03

2. אם התמורה עולה על המחיר הקובע (כלומר, הייתה עלייה בערכן של המניות מיום 1.1.2003 ועד ליום מכירתן) והמחיר הקובע נמוך מהמחיר המתואם (כלומר, הייתה ירידה בערכן של המניות מיום רכישתן ועד ליום 1.1.2003), אזי רווח ההון יחושב לפי ההפרש שבין התמורה לבין המחיר הקובע ("רווח ההון") בניכוי סכום השווה להפרש שבין המחיר המתואם למחיר הקובע (הפסד ההון בתקופה מיום הרכישה ועד ליום 1.1.2003), אך לא יותר מסכום רווח ההון.

סוגיות מיוחדות במכירת מניות נסחרות

מניות נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

שנרכשו לפני 1.1.03

דוגמה ✓

מכירה ד'	מכירה ג'	מכירה ב'	מכירה א'	
80,000	50,000	70,000	100,000	התמורה
70,000	70,000	50,000	60,000	המחיר הקובע
60,000	90,000	90,000	80,000	המחיר המתואם
20,000	(40,000)	(20,000)	20,000	רווח (הפסד) כלכלי
10,000	(20,000)	-	20,000	רווח (הפ') לצרכי מס

נושא חמישי:

הפטור מהגשת דו"ח שנתי לבעלי הכנסות בשוק ההון

הפטור מהגשת דו"ח שנתי לבעלי הכנסות בשוק ההון

- תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון), התשמ"ח-1988 פוטרות, בכפוף למספר סייגים, שלושה סוגים של נישומים מחובת הגשת דו"ח שנתי (זולת אם פקיד-השומה קבע אחרת) ובכלל זאת:

יחיד תושב ישראל שכל הכנסתו בשנת-המס הייתה מההכנסות הבאות או מצירוף של כולן או חלקן: הכנסה ממשכורת; הכנסה מדמי שכירות; הכנסת-חוץ; הכנסה מקצבת-חוץ; הכנסה מריבית; הכנסה מניירות-ערך נסחרים והכנסה נוספת.

הפטור מהגשת דו"ח שנתי לבעלי הכנסות בשוק ההון

■ "הכנסה מריבית"

הכנסה מריבית, מדמי ניכיון, מהפרשי הצמדה או מרווחים שהם הכנסה פסיבית, שהופקה או שנצמחה בישראל, המשתלמת בתכנית חיסכון, בפיקדון או בקופת-גמל, או המשתלמת על-פי איגרת-חוב הנסחרת בבורסה, מילווה מדינה או מילווה קצר מועד, ושהתקיים לגביה אחד מאלה:

(א) נקבע לה פטור ממס;

(ב) היא חייבת במס לפי סעיף 125ג(ב) או (ג) לפקודה, נוכח ממנה מלוא המס הקל לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתוספת ה' (534,000 ₪).

הפטור מהגשת דו"ח שנתי לבעלי הכנסות בשוק ההון

■ "הכנסה מנייר ערך"

הכנסה ממכירת נייר-ערך הנסחר בבורסה, לרבות הכנסה ממכירת נייר-ערך זר, או ממכירת מילווה קצר מועד, שהתקיים לגביה אחד מאלה:

(א) נקבע לה פטור ממס;

(ב) נוכה ממנה מלוא המס לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתוספת ו' (1,540,000 ₪).

הפטור מהגשת דו"ח שנתי לבעלי הכנסות בשוק ההון

■ דגשים לעניין מבחן ההכנסות מריבית ומניירות-ערך

- ✓ מדובר בהכנסה ולא בהכנסה חייבת ("מחזור");
- ✓ יש להביא בחשבון את המחזור המשותף של בני-הזוג;
- ◇ תקרות נפרדות להכנסות ריבית/רווח הון ממכירת ניירות-ערך שניתן לבצע לגביהן "חישוב נפרד"?
- ✓ לעניין סכום ההכנסות ("המחזור") יש להביא בחשבון גם את ההכנסות מריבית/ניירות-ערך שנצמחו לילדיהם של בני-הזוג אם טרם מלאו להם 18 שנים בשנת-המס שלגביה מוגש הדו"ח (סעיפים 65 ו-66(א)(3) לפקודת מס הכנסה).

נושא שישי:

שימור כללי המיסוי לגבי איגרות-חוב מוגנות

שימור כללי המיסוי לגבי איגרות-חוב מוגנות

הכנסות פיננסיות שוטפות בידי יחידים

- הוראות-המעבר שנקבעו בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה הותירו, ככלל, על כנם את כללי המיסוי שחלו על הכנסות פיננסיות שמקורן באיגרות-חוב הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב שהונפקו לפני 8.5.2000 ("איגרות-חוב מוגנות").
- הוראת-המעבר שבתיקון 147 לפקודת מס הכנסה משמרת את כללי המיסוי האמורים.
- על-כן, הכנסות מריבית ודמי ניכיון שמקורם באיגרות-חוב מוגנות תמשכנה לחוב במס בשיעורים הישנים (או תהיינה פטורות ממס) כפי שיפורט להלן.

שימור כללי המיסוי לגבי איגרות-חוב מוגנות

הכנסות פיננסיות שוטפות בידי יחידים

- איגרות-חוב קונצרניות מוגנות
 - 👉 הכנסות מריבית/דמי ניכיון חייבות במס בשיעור 35%.
 - 👉 חבות אפשרית בדמי ביטוח לאומי ובדמי ביטוח בריאות.
- איגרות-חוב ממשלתיות מוגנות
 - 👉 הכנסות ריבית שמקורן באיגרות-חוב ממשלתיות מוגנות מסוג גלבוע (סדרה 6551) וגליל (סדרות 4701–4703, 5207–5208, 5415–5427, 5470, 5471א, 5612–5615, 5701–5707 ו-5901) חייבות במס בשיעור 35%.
 - 👉 הכנסות ריבית שמקורן באיגרות-חוב ממשלתיות מוגנות מסוג גילון חדש (סדרות 2301 ו-2302) פטורות ממס (בכפוף למספר תנאים).
 - 👉 חבות אפשרית בדמי ביטוח לאומי ובדמי ביטוח בריאות.

שימור כללי המיסוי לגבי איגרות-חוב מוגנות

רווחי הון

- הוראות המעבר שנקבעו בתיקון 132 (בשנת 2002) הותירו, ככלל, גם את הפטור ממס רווחי הון במכירת איגרות-חוב מוגנות (כמשמעותן לעיל).
- כך, נקבע, כי רווח הון במכירת איגרת-חוב קונצרנית הנסחרת בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב שאינה המירה למניות יהיה פטור ממס ובלבד שהאיגרת הונפקה לפני 8.5.2000 ונרשמה למסחר בבורסה לפני 1.1.2003.
- עוד נקבע, כי רווח הון במכירת איגרת-חוב ממשלתית הנסחרת בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב יהיה פטור ממס ובלבד שהאיגרת הונפקה לפני 8.5.2000.

שימור כללי המיסוי לגבי איגרות-חוב מוגנות

רווחי הון

- הפטור ממס רווחי הון כאמור ממשיך לחול גם לאחר תיקון 147.
- על-כן, יחיד המוכר איגרות-חוב הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב ואשר הונפקו לפני 8.5.2000 (הן אג"ח ממשלתיות* והן אג"ח קונצרניות בלתי המירות) ממשיך להיות פטור ממס על רווח ההון.

* מדובר באיגרות-חוב מסוג גלבוע (סדרה 6551), גליל (סדרות 4703–4701, 5208–5207, 5427–5415, 5470, 5471א, 5615–5612, 5707–5701 ו-5901) וגילון חדש (סדרות 2301 ו-2302).

נושא שבועי:

שינוי בשיעורי המס על הכנסות ריבית בידי יחידים

שינוי בשיעורי המס על הכנסות ריבית בידי יחידים

- עד לתיקון 147, יחיד שנתן הלוואה לצד שלישי חויב במס בשיעור רגיל (אז – עד 50%) בגין הריבית והיה פטור ממס (בכפוף למספר תנאים) בגין הפרשי ההצמדה. בנוסף, אותו יחיד חויב, במקרים מסוימים, בתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בגין הכנסות הריבית ו/או הפרשי ההצמדה כאמור.
- בתיקון 147 נקבע, כי החל מיום 1.1.06 ואילך, הכנסות ריבית של יחיד תחויבנה בשיעור מירבי של 20% או 15%. במקביל, נקבע פטור ממס על הפרשי הצמדה בידי יחיד. זאת, אף אם מדובר בהכנסות ריבית/הפרשי הצמדה שמקורן אינו בפיקדון בנקאי או באיגרות-חוב נסחרות.

שינוי בשיעורי המס על הכנסות ריבית בידי יחידים

- על-פי כללי המיסוי החדשים, אם מדובר בהלוואות הצמודות במלואן למדד המחירים לצרכן*, תחויב הריבית במס בשיעור 20%. ואילו הפרשי ההצמדה יהיו פטורים ממס. אם, לעומת זאת, מדובר בהלוואות שאינן צמודות במלואן כאמור, אזי הריבית (לרבות הפרשי ההצמדה החלקיים, ככל שקיימים) תחויב במס בשיעור 15%.

* בהעדר הוראה מפורשת לעניין זה, חלה ההגדרה הכללית למונח "מדד", לפיה מדובר במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. נראה שמדובר בטעות בהיסח-הדעת של המחוקק, שכן כתוצאה מהחלת הגדרה זו, הלוואה הצמודה במלואה למלוא השינוי בשער-מטבע-חוץ תיחשב לנכס שאינו צמוד.

שינוי בשיעורי המס על הכנסות ריבית בידי יחידים

- בשני המקרים, הכנסות הריבית אינן חייבות בדמי ביטוח לאומי ובדמי ביטוח בריאות. עם זאת, ההכנסות מהפרשי הצמדה עשויות להתחייב בדמי ביטוח כאמור.
- **יודגש**, כי שיעורי המס המירביים של 15% ו-20% כמו גם הפטור ממס להפרשי ההצמדה והעדר החבות בדמי ביטוח לאומי ובדמי ביטוח בריאות מותנים במספר תנאים מצטברים. על-כן, יש להקפיד שתנאים אלה יתקיימו.
- **עוד יודגש**, כי במקרים מסוימים, תוצאות המס שתוארו לעיל חלות גם על הכנסות מריבית והפרשי הצמדה שנצמחו לחברה משפחתית.

שינוי בשיעורי המס על הכנסות ריבית בידי יחידים

- לסיכום: שינוי כללי המיסוי כאמור פותח בפני יחידים אפיקי השקעה חדשים שעד לרפורמה היו בלתי-כדאיים בעליל בשל חבויות המס הגבוהות.
- כך, למשל, יחיד עשוי להעדיף לתת הלוואה לצד שלישי במקום להשקיע את הכסף בפיקדון בנקאי, ולהתחייב באותם שיעורי מס.
- מובן שבמקרה זה, על אותו יחיד לבחון היטב את הסיכונים הגלומים בהלוואה כאמור. כמו-כן, יש לזכור, כי במקרה זה, לא יהיה היחיד זכאי להקלות המס הניתנות לפיקדון בבנק בישראל.

בושא שמיני:

ניכוי הוצאות מימון במכירת ניירות-ערך בידי יחידים

ניכוי הוצאות מימון במכירת ניירות-ערך בידי יחידים

- סעיף 101א(א) לפקודת מס הכנסה קובע:
"שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע לענין רווח הון במכירת נייר ערך, הוראות בעניינים אלה:
...
(9) הוראות ותנאים אשר בהתקיימם יותר ניכוי הוצאות ריבית ריאלית, והפרשי הצמדה, השיטה לחישובם, הגבלת שיעור הריבית הריאלית שיותר בניכוי כאשר מתקיימים יחסים מיוחדים בין המלווה ללווה, וכן דרכי ההוכחה של ייחוס ההלוואה ושל הוצאות הריבית הריאלית והפרשי הצמדה, לנייר ערך;"

ניכוי הוצאות מימון במכירת ניירות-ערך בידי יחידים

- סעיף 101ב לפקודת מס הכנסה קובע:
"עד לקביעת הוראות כאמור בסעיף קטן (א)(9), תבע נישום ניכוי הוצאות ריבית ריאלית והפרשי הצמדה יחויב רווח הון שהיה לו במכירת ניירות ערך במס בשיעור של 25%."
- הסעיף חל גם במכירת ניירות-ערך "פרטיים"
- תנאי מצטבר? ("ניכוי הוצאות ריבית ריאלית והפרשי הצמדה")
- 25% על רווח ההון הנומינלי או הריאלי?
- סתירה בין הוראות סעיף 101ב לבין הוראות אחרות שקובעות את שיעור המס

ניכוי הוצאות מימון במכירת ניירות-ערך בידי יחידים

שיעור המס עם ניכוי הוצאות מימון	שיעור המס שחל ברגיל	
25%	20%	מכירת מניות בידי מוכר שאינו "בעל מניות מהותי"
25%	25%	מכירת מניות בידי מוכר שהוא "בעל מניות מהותי"
25%	20%	מכירת קרן נאמנות פטורה
25%	15%	מכירת אג"ח שקליות בידי מוכר שאינו "בעל מניות מהותי"
25%	20%	מכירת אג"ח שקליות בידי מוכר שהוא "בעל מניות מהותי"
25%	25%	מכירה בשנת 2006 של ניירות-ערך שהונפקו על-ידי חברה שעיקר נכסיה הם מקרקעין מחוץ לישראל
?	35% ו-20% (25%)	מכירת ניירות-ערך שנרכשו לפני 1.1.05 ואשר נחשבו ביום 31.12.05 לניירות-ערך זרים
?	ראו לעיל	מכירת מניות נסחרות שנרכשו לפני רישומן למסחר

נושא תשיעי:

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון כללי

- במסגרת תיקון 147 נקבע, כי החל מיום 1.1.2006 ואילך (ובכפוף להוראות המעבר – ראו להלן), הוראות הקיזוז החלות על הפסדי הון "רגילים" תחולנה – בכפוף למספר שינויים – גם על הפסד הון שמקורו במכירת ניירות-ערך נסחרים או בפדיון יחידות בקרנות נאמנות ("הפסד בשוק ההון").
- מכאן, שהפסד בשוק ההון – הן הפסד שוטף והן הפסד מועבר – יותר בקיזוז כנגד רווח הון מכל סוג שהוא לרבות שבח מקרקעין.

יזכר, כי לגבי הפסד הון במכירת נכס מחוץ לישראל חלה ההוראה לפיה יש לקזזו תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל. הדיון לא יעסוק בהוראה זו.

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הוראות מיוחדות לגבי הפסד שוטף בשוק ההון

- לגבי הפסד **שוטף** בשוק ההון, קרי: הפסד הון שנוצר בשנת-המס ממכירת ניירות-ערך נסחרים או מפדיון יחידות בקרנות נאמנות (שאילו היה רווח היה חייב במס) ("הפסד שוטף בשוק ההון") נקבעו שתי הוראות מיוחדות.
 - האחת – הפסד שוטף בשוק ההון מותר בקיזוז כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו באותה שנת-מס בשל **נייר-הערך שנמכר**.
 - השנייה – ההפסד מותר בקיזוז כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו באותה שנת-מס בשל ניירות-ערך **אחרים** (לרבות ני"ע בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס הקל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.
- 👉 חברות תוכלנה לבצע קיזוז כנגד ריבית ששולמה על איגרות-חוב אחרות רק בשנת-המס 2010 ואילך, שכן רק בשנה זו ואילך הכנסות הריבית תחויבנה במס בשיעור 25% (מס החברות באותו מועד).

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

סיכום ביניים

■ כלומר, שיטת הקיזוז "מס כנגד מס" אינה רלבנטית יותר, והפסד הון יקוזז כנגד רווח הון (וגם כנגד הכנסות פיננסיות שוטפות מסוימות – ובלבד שמדובר בהפסד **שוטף**), וזאת בהתעלם הן משיעור המס שהיה מוטל על ההפסד (אילו היה רווח) והן משיעור המס המוטל על רווח ההון.

■ כמו-כן, מבוטלים סלי הקיזוז השונים.

■ הכל, **בכפוף** להוראות-המעבר (ראו להלן).

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון הוראות-המעבר – הפסדים שנוצרו לפני 1.1.2006

■ על-פי הוראות-המעבר, כללי הקיזוז הקבועים בסעיף 92 לפקודה (כנוסחו **לפני** תיקון 147) יחולו גם על הפסד במכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה שנוצר בשנות-המס 2003–2005 ובלבד שהמס בשלו לא קוזז (לפי סעיף 105טו לפקודה) עד ליום 1.1.2006.

◇ מה דין הפסד שניתן היה לקזזו אך הוא לא קוזז בפועל?

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון הוראות-המעבר – הפסדים שנוצרו לפני 1.1.2006

■ ואולם, הפסד מועבר שמקורו במכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב יותר בקיזוז **בשנת-המס 2006** **רק** כנגד רווח הון במכירת נייר-ערך הנסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, איגרת-חוב של מדינת ישראל או יחידה בקרן נאמנות פטורה, והחל **בשנת-המס 2007 ואילך** כנגד רווח הון ממכירת כל נייר-ערך (מכל סוג) וכן כנגד ריבית/דיבידנד מניירות-ערך (מכל סוג), אם שיעור המס החל **עליהם אינו עולה על 20%**.

👉 חברות (שאינן משפחתיות) לא תוכלנה לבצע קיזוז כנגד רווח הון/הכנסות מריבית שכן שיעור המס החל עליהן בגין הכנסות כאמור עולה על 20%.

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון הוראות-המעבר – הפסדים שנוצרו לפני 1.1.2006

■ מגבלה נוספת נקבעה לגבי קיזוז הפסד מועבר מניירות-
ערך שנחשבו ביום 31.12.2005 לניירות-ערך זרים
ואשר נמכרו לפני 1.1.2006.

הפסד זה יותר בקיזוז בשנת-המס 2006 רק כנגד רווח
הון ממכירת ניירות-ערך זרים, והחל בשנת-המס 2007
כנגד רווח הון ממכירת כל נייר-ערך (מכל סוג) וכן כנגד
ריבית/דיבידנד מניירות-ערך (מכל סוג), ובלבד ששיעור
המס החל עליהם אינו עולה על 20%.

👉 חברות (שאינן משפחתיות) לא תוכלנה לבצע קיזוז
כנגד רווח הון/הכנסות מריבית שכן שיעור המס החל
בגין הכנסות כאמור עולה על 20%.

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון ממכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה בת"א

מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין);</p> <p>כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל נייר-הערך שנמכר;</p> <p>וכנגד הכנסה מריבית/דיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ני"ע בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס הקל על הריבית/דיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>	<p>כנגד רווח הון ממכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה בישראל או בבורסה במדינה גומלת ואשר אינם נחשבים לניירות-ערך זרים;</p> <p>כנגד רווח הון מעסקאות עתידיות הנסחרות בבורסה בישראל;</p> <p>וכנגד רווח הון מפדיון יחידות בקרן פטורה או מעורבת (קיזוז בשיטת "מס כנגד מס").</p>	-	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון ממכירת נייר-ערך (גם לא נסחר) וכן כנגד ריבית/דיבידנד מניירות-ערך (גם לא נסחר), אם שיעור המס הקל עליהם אינו עולה על 20%.</p>	<p>כנגד רווח הון במכירת נייר-ערך הנסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, איגרת-חוב של מדינת ישראל או יחידה בקרן נאמנות פטורה.</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון ממכירת ניירות-ערך זרים

מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין);</p> <p>כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל נייר-הערך שנמכר;</p> <p>וכנגד הכנסה מריבית/דיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ני"ע בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס הקל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>		<p>כנגד רווח הון ממכירת ניירות-ערך זרים</p>	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון ממכירת נייר-ערך (גם לא נסחר) וכן כנגד ריבית/דיבידנד מניירות-ערך (גם לא נסחר), אם שיעור המס הקל עליהם אינו עולה על 20%.</p>	<p>כנגד רווח הון במכירת ניירות-ערך זרים.</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון ממכירת ניירות-ערך "ישראלים" הנסחרים בחו"ל

מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין);</p> <p>כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל נייר-הערך שנמכר;</p> <p>וכנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ניירות-ערך בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס הקל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>	<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין);</p> <p>וכנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ניירות-ערך בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס הקל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>	<p>כנגד רווח הון ממכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה בישראל או בבורסה במדינה גומלת ואשר אינם נחשבים לניירות-ערך זרים;</p> <p>כנגד רווח הון מעסקאות עתידיות הנסחרות בבורסה בישראל;</p> <p>וכנגד רווח הון מפדיון יחידות בקרן פטורה או מעורבת (קיזוז בשיטת "מס כנגד מס").</p>	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון ממכירת ניירות-ערך שאינם "ישראלים" והנסחרים בבורסה שאינה במדינה גומלת מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין); כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל נייר-הערך שנמכר; וכנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ניירות-ערך בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>		<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון מפדיון יחידות בקרנות נאמנות "ישראליות"

מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין);</p> <p>כנגד רווחים שחולקו (באותה שנת-מס) ממנהל הקרן שיחידותיה נמכרו (?????);</p> <p>וכנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ניירות-ערך בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>		<p>כנגד רווח הון ממכירת ניירות-ערך הנסחרים בבורסה בישראל או בבורסה במדינה גומלת ואשר אינם נחשבים לניירות-ערך זרים;</p> <p>כנגד רווח הון מעסקאות עתידיות הנסחרות בבורסה בישראל;</p> <p>וכנגד רווח הון מפדיון יחידות בקרן פטורה או מעורבת (קיזוז בשיטת "מס כנגד מס").</p>	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הפסד הון מפדיון יחידות בקרנות נאמנות "זרות"

מוכר שהוא יחיד/חברה מחוץ לחוק

2007 ואילך	2006	2005	
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין); כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל נייר-הערך שנמכר; וכנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו (באותה שנת-מס) בשל ניירות-ערך אחרים (לרבות ניירות-ערך בלתי סחירים) ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%.</p>		<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	הפסד שוטף
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	הפסד מועבר מ-2005
<p>כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין).</p>	-	-	הפסד מועבר מ-2006

כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון

הוראות-המעבר – הפסדים שנוצרו לפני 1.1.2006

מוכר בתוך החוק

- במסגרת תיקון 147 בוטלו הוראות סעיף 6 לחוק התיאומים. מהו אפוא, הדין אם למוכר יש הפסד מועבר ממכירת ניירות-ערך נסחרים שחלו עליו אותן הוראות סעיף 6 וזה לא קוזז לפני 1.1.2006?
 - לפי הוראת המעבר שנקבעה לעניין זה, ההפסד כאמור יותר בקיזוז רק כנגד הכנסה ממכירת נייר-ערך הנסחר בבורסה (אלא אם מדובר במוסד כספי, שאז ההפסד ייחשב להפסד מועבר מעסק).
- לא ניתן לקזז הפסד מועבר כאמור כנגד רווח מפדיון יחידה בקרן נאמנות (יחידה בקרן נאמנות אינה נסחרת בבורסה).

תודה על ההקשבה!

אלכס שפירא, עו"ד (רו"ח)

אלכס שפירא, משרד עורכי-דין

טלפון: 03-6422111

פקס: 03-7441304

אי-מייל: office@capitax.co.il

אתר אינטרנט: www.capitax.co.il